

Til DOFs repræsentantskabsmøde den 18. – 19. april 2015

Beretning for Fugleværnsfonden 2014

Med en ny erhvervelse ejer og administrerer Fugleværnsfonden i alt 960 hektar naturområder fordelt på 21 reservater. Fugleværnsfonden ejer selv 681 hektar og administrerer 279 hektar for forskellige fonde.

De 960 hektar er Fugleværnsfonden kommet op på, efter at reservatet Stormengene på Rønmø i 2014 blev udvidet med 5,7 hektar, så reservatet nu er 41,7 hektar stort. Gennem årene har sand nemlig aflejret sig langs det vestlige skel og er blevet vegetationsdækket, og dette nye landområde var ikke matrikuleret og dermed uden ejer. Med hjælp fra en landinspektør blev de umatrikulerede arealer i 2014 opmålt og inddraget i Fugleværnsfondens ejendom.

Et stort 4-årigt LIFE-naturgenopretningsprojekt ved Bøjden Nor på sydvest Fyn blev afsluttet ved udgangen af 2013, men en del opfølgende aktiviteter skal fortsat udføres. Etablering af overdrev og eng på et 25 hektar stort areal, der tidligere har været intensivt dyrket som landbrugsjord, kræver således to slåninger af vegetationen om året i en årrække med henblik på at udpine jorden for den alt for rigelige næringsstofmængde.

Takket være tilskud fra EU's LIFE-midler og private fonde har Sølsted Mose i Sønderjylland undergået en kolossal forandring i det seneste år. Der er fældet og ryddet træer og pilekrat på 55 hektar af mosefladen, og der er opsat otte kilometer kreaturhegn, så mosen kan blive afgræsset fra græsningssæsonens start i 2015. Formålet med projektet er at genskabe en aktiv højmose i området, og her er rydning og vandstandshævning nødvendige tiltag, som også gavner den ekstremt sjældne fisk, dyndsmerringen, der lever i området. Projektet startede i 2011 og afsluttes i 2016. Det samlede budget er på 14 mio. kr., hvoraf EU yder tilskud på ca. 50 % af beløbet.

Fugleværnsfondens sekretariat har i det forløbne år arbejdet på at udvikle et nyt LIFE-projekt med arbejdstitlen *LIFE Kystfugle*. Partnerne i projektet er foruden Fugleværnsfonden seks fynske og sydjyske kommuner samt en tysk lille NGO. Fugleværnsfondens del af projektet er koncentreret omkring Tryggelev Nor med henblik på at forbedre fødegrundlag og levesteder for kystfugle her. Projektansøgning til EU sendes i 2015.

Der blev i 2014 udarbejdet en plejeplan for Barup Sø, som er et 26 hektar stort reservat i Fugleværnsfonden beliggende mellem Stubbekøbing og Nr. Alslev på det nordlige Falster. I plejeplanen foreslås, at store dele af reservatet overlades til naturlig succession med mulighed for udvikling af ellesump og andre bevoksninger med naturskovspræg. Uplejet natur er en mangelvare i det danske landskab, og ellesump er en beskyttelsesværdig naturtype, der har international bevågenhed i kraft af Habitatdirektivet.

Fugleværnsfondens bestyrelse har i henhold til fondens strategi besluttet en differentiering af naturplejen i reservaterne ud fra en systematisk klassificering af reservaterne i fire kategorier, med det formål at udnytte ressourcerne bedst muligt.

Der har i 2014 været afholdt to såkaldte *BioBlitz* ved henholdsvis Sølsted Mose og Stubbe Sø. På en BioBlitz undersøges et områdes flora og fauna af dygtige fagfolk og nysgerrige besøgende.

Formålet er at se, hvor mange forskellige arter dyr og planter, man kan finde på én dag på ét bestemt sted. I Sølsted Mose og ved Stubbe Sø blev der tilsammen fundet over 1000 arter, hvoraf flere var helt nye for området og endda meget sjældne i Danmark.

Fondens naturvejleder har i 2014 afholdt 55 ture og arrangementer med i alt 1.552 deltagere.

Lørdag den 13. september var alle Fugleværnsfondens frivillige arbejdsgrupper i hele landet inviteret til fællestræf i reservatet Saksfjed/Hyllekrog på Sydlolland. Deltagerne slog denne gang rekord med over 80 tilmeldte, som kom fra hele landet for at besøge reservatet og den frivillige arbejdsgruppe ved Saksfjed/Hyllekrog, som denne dag var vært for et flot arrangement.

Også i 2014 har de lokale, frivillige arbejdsgrupper ydet en meget stor indsats på mange forskellige felter: Vedligeholdelse af publikumsfaciliteter, naturpleje, opsætning af redekasser, overvågning, guidning af ture, indsamling af affald, slåning under hegn og meget, meget andet. Vi sender en varm tak til alle, der har givet fuglene og naturen en hånd i Fugleværnsfondens reservater i det forløbne år.

Fondens erhvervsindkomst, som primært stammer fra indtægter i forbindelse med afgræsning af engarealer, udgør i 2014 kr. 1.098.905. Afgræsningen er et vigtigt led i den naturpleje, der finder sted i mange af reservaterne, med henblik på at forbedre fuglenes vilkår, herunder især de truede og sårbare fugles levevilkår.

Af de øvrige indtægter hidrører kr. 1.3 mio. fra fonde og legater m.v. hvilket er kr. 7,6 mio. mindre end året før.

Indtægten fra støttebidrag og gavebreve er faldet lidt i forhold til året før og andrager t. kr. 585, mens indtægt fra arv udgør kr. 3,1 mio. Fugleværnsfondens indtægter fra arv har i de seneste fem år svinget mellem kr. 0,9 mio. og kr. 2,9 mio., så arveindtægten er høj for 2015.

Finansielle indtægter er ligesom i 2013 beskedne og udgør t. kr. 110 på grund af nedsat renteindtægt fra fondens værdipapirer og et urealiseret kurstab på t. kr. 118. Bestyrelsen fastholder en forsigtig investeringsstrategi med en lav risikoprofil, og dette indebærer beskedne finansielle indtægter.

I alt udgør resultatet af primær drift kr. 5,8 mio. Til dækning af administrationsomkostninger er anvendt t. kr. 978.

Årets samlede indtægter blev på kr. 5.686.622. Af det samlede resultat er kr. 4,7 mio. anvendt eller reserveret til naturpleje og formidling i henhold til fondens formål.

Økonomisk set har 2014 givet et overskud på t.kr. 927, primært pga. store indtægter fra arv, hvilket er knap kr. 2 mio. mere end i 2013.

Fugleværnsfondens bestyrelse har vedtaget følgende økonomiske målsætning for fondens egenkapital:

1. En grundfond på kr. 5 mio. (krav fra myndigheder)
2. En udligningsfond på kr. 6 mio. som 'buffer' til sikring af minimumsdrift i 2- 3 år
3. Hensættelser og øremærkede tiltag (investeringsfond) på kr. 0,6 mio. (aktuelt beløb)

Denne målsætning indebærer, at egenkapitalen skal være over kr. 11 mio., førend der købes nye arealer.

Pr. 31. december 2014 udgjorde den samlede egenkapital kr. 9,0 mio., heraf kr. 3,4 mio. til udligningsfond og kr. 0,6 mio. hensat til køb. Egenkapitalen skal modsvare fondens langsigtede mål for reservaterne, sikre mulighed for relevante opkøb og samtidig være en buffer til imødegåelse af den usikkerhed, der er om indtægter og udgifter, når fondens aktiviteter er afhængige af gaver, arv og fondsmidler. Det er fortsat målet, at egenkapitalen skal øges. Fugleværnsfondens strategi og mål fremgår af fondens hjemmeside www.fugleværnsfonden.dk

Der er i 2014 indgået en ny samarbejdsaftale mellem Fugleværnsfonden og Dansk Ornitologisk Forening således, at afspejler de reelle forretningsgange mellem de to parter.

Fugleværnsfondens bestyrelse vil gerne takke medarbejdere og frivillige for det store engagement i 2014 og alle fonde og andre, som har bidraget med støtte i det forløbne år. En særlig tak skal rettes til følgende donatorer:

- Aage V. Jensen Naturfond
- Arne Svend Otto Sønderberg Frederiksens Fond
- Brødrene Hartmanns Fond - Indkøb af leer mv. Saksfjed
- Fabrikant Chas. Otzens Fond
- Flemming G.L. Petersens Fond
- Friluftsrådet – grej til formidling
- Friluftsrådets Tips- og Lottomidler
- Frimodt-Heineke Fonden
- Gerda og Otto Kierulff's Familielegat
- Grosserer Andreas Collstrop og søn Rudolf Collstrop's Mindelegat
- Grosserer Schiellerup og hustrus Fond 1
- H.R. & Grete Siim Frederiksens Fond
- Kjeld og Ebba Andersen født Kielbergs legat - Nivå
- Lemvigh-Müller Fonden
- Lund/Bugge Fonden
- Martin Pedersens Mindelegat - Engpleje
- NaturErhvervsstyrelsen
- Toyota Fonden
- Tuborg Grønne Fond - Engpleje
- Velux Fonden – bevilling vedr. veste til frivillige

Der er ikke sket nogen begivenheder med væsentlig betydning for fondens økonomi efter status.